

BOEKBESPREKINGEN

JOHN H. LEE. *Dental aesthetics*. Uitgave: John Wright and Sons Ltd. 1962. 159 blz.
Prijs: geb. 50 sh.

Wanneer men zich verdiept in werken op het gebied der prothetiek, komt men steeds weer tot de ervaring dat aan de esthetische factoren, als grondslag voor het bereiken van een geslaagde natuurgelijkenis, ontoereikende aandacht wordt besteed. Algemene beschouwingen en aanwijzingen moeten goed maken wat aan detailgegevens en concrete feitelijkheden ontbreekt.

Het onderhavige boek is de eerste verschijning in de betreffende literaire productie, waarin de auteur – o.m. hoofd van de prothetische afdeling van het tandheelkundig instituut van de Londense universiteit – zich uitsluitend bezig houdt met het tot stand brengen van een welgevallig voorkomen van het volledige kunstgebit. Tot dat doel treft men een gedetailleerde analyse aan van alle factoren – vooral die van het gelaat – waarmee bij de opbouw van het prothesefront rekening moet worden gehouden. De auteur is ervan uitgegaan dat tijdens de opleiding de oefening van de student onvoldoende is voor het verwerven van het nodige inzicht en de ontwikkeling van een goede fysionomische kijk om in de praktijk prothetisch een dusdanig effect te bereiken dat zowel beantwoordt aan tandheelkundige normen als aan de wensen van de patiënt en zijn relaties. Als zodanig biedt het boek niet alleen de neerslag van zijn capaciteiten als prothetist, maar deze zijn verwerkt op basis van zijn didactische ervaring bij het onderwijs aan studenten en in postgraduate onderricht.

In de over vijf capita verdeelde inhoud worden in de beide eerste achtereenvolgens behandeld: het aspect van het gelaat (een aangenaam voorkomen, de kleur van de gelaatshuid, de invloed van de veroudering op het aspect ervan, de onderlinge verhouding van de individuele gelaatstrekken, symmetrie); en het aspect van de tanden (hun kenmerken, tint, afmeting en vormverhouding, de oppervlakstructuur). Het daarop volgende hoofdstuk houdt zich bezig met de tandkeuze voor de tandeloze patiënt (de factoren van de gelaatskarakteristiek, kleur, omvang en vorm; hoe men deze in symbolen kan vastleggen). Vervolgens wordt een analyse gegeven van het aspect van de lippen via de stand van de tanden, het voorkomen van de lippen in rust, hun bouw, de zes spieren die uitstralen van de modiolus (het knooppunt distaal van de mondhoeken) en de emotionele uitdrukking door middel van hun bewegingen.

Het laatste deel is gewijd aan het praktisch belangrijkste: het aspect van de prothese (de opstelling van de tanden en modificaties daarin en in de incisale gedeelten door belling). De proef op de som wordt geleverd bij het beoordelen van het effect tijdens het passen zowel van de prothese op zichzelf als met betrekking tot de vormgeving van de lippen. Een slotbeschouwing is gewijd aan de modellering en tint van het kunstmatige tandvlees en het bereiken van een natuurlijk effect.

Het boek ontleent zijn waarde aan de in bijzonderheden afdalende analyse van de fysionomie en de aan het aspect ten grondslag liggende factoren, zowel afzonderlijk als met betrekking tot het aandeel van het gebit in de gelaatskarakteristiek.

Uit hoofde van het thema betreft het hier een bij uitstek visuele aangelegenheid en dus is het niet te verwonderen dat de auteur door een groot aantal instructieve fotografische afbeeldingen (niet minder dan over de 200) zijn betoog en visie heeft ondersteund en toegelicht. Als illustratie daarvan en om enig beeld te geven van wat de lezer

aan verrassingen te wachten staan wanneer hij zich aan de auteur als mentor overgeeft, zij vermeld dat hij de tint van de (centrale) snijtanden uitkiest naar de kleur van de voorhoofdshuid, dat de gezamenlijke breedte van de middelste incisieven overeenkomt met die tussen de overgangen der randen van het philtrum op de lipzoom en voorts dat de breedte van de neus, gemeten tussen de buitenzijden van de neusvleugels, gelijk is aan de afstand tussen de punten van de hoektanden. Het distolabiale vlak van de canini speelt volgens de schrijver geen rol bij het visuele effect van het gebitsfront. En zo zou men door kunnen gaan. Het boek kan dan ook de practicus met fysionomisch-prothetische belangstelling ten zeerste worden aanbevolen.

Wanneer ref. kritiek moet laten horen dan betreft zulks dat het hem is opgevallen hoe weinig de schrijver moeite doet om harmonie na te streven tussen het verouderde gelaat en de opstelling van het gebitsfront, door een geïndividualiseerde diastemativering. Trouwens het gehele principe, dat in Amerikaanse illustratieve publicaties reeds gerede toepassing vindt bij de z.g. dentogene prothese is in het werk geheel verwaarloosd, hetgeen in de gesloten opstelling op de foto's opvallend tot uitdrukking is gebracht. Maar niettemin, de auteur heeft met deze bewerking van een aldus nog niet ontgonnen gebied in de prothetiek verdienstelijk pionierswerk verricht.

P. H. BUISMAN

ROBERT E. MOYERS. *Handbook of orthodontics*. 2e druk. Uitg. Year Book Medical Publishers, Chicago. 599 blz., prijs f 43,80.

Het na amper 5 jaar verschijnen van een tweede editie van het Handboek van MOYERS kan niet anders dan met vreugde worden begroet. Een hernieuwde bespreking is reeds gemotiveerd door het feit, dat hiermee dit voortreffelijke werk opnieuw onder de aandacht van de professie kan worden gebracht.

Hoewel het aantal hoofdstukken gelijk bleef, blijkt het aantal pagina's aanzienlijk te zijn uitgebreid, dank zij een diepere beschouwing der verschillende onderwerpen.

Zo wordt met nog meer nadruk dan voorheen, de klemtoon gelegd op het belang van de kennis van de groei en ontwikkeling van het dento-maxillaire systeem, als basis voor iedere orthodontische diagnose en behandeling.

Men kan het betreuren, dat het hoofdstuk „Aetiologie” nog steeds betrekkelijk kort is, want van een tekstuitbreiding is hier nauwelijks sprake. De wijze van benadering is echter reëel en „to the point” en onderscheidt zich hierdoor van de continentale opvattingen, die nog te veel door persisterende, onbewezen hypothesen worden beheerst.

Onder het hoofdstuk „Diagnose” worden, in tegenstelling tot de eerste uitgave, de drie hoofdklassen van malocclusie elk afzonderlijk besproken. Een ander winstpunt betekent de toegevoegde beschouwing betreffende de factoren die tandbewegingen beïnvloeden.

Het laatste hoofdstuk, dat betrekking heeft op de therapie, belicht onder meer de functie, die de orthodontie kan hebben in het kader van prothetische of parodontische behandelingen.

Voor het overige kan worden verwezen naar de besprekingen van de eerste druk (T. v. T. jaargang 1959).

Zowel de inhoud als de uitvoering rechtvaardigen alleszins, dat dit werk zonder voorbehoud een ieder kan worden aanbevolen.

H. J. L. SMEETS

SAUL LEVY. *Dentist's handbook of office and hospital procedures*. Uitgave: Year Book Medical Publishers Inc. Chicago 1963. 311 blz. Prijs: geart. f 16.35.

In op het doel afgestemd formaat voor spontane raadpleging is deze handleiding samengesteld als overzichtelijk naslagwerk voor alle onderdelen van de tandheelkunde ten einde (ook) de algemeen practicus de beschikking te geven over een bron van informatie inzake alle factoren waarmee een bepaalde situatie, zowel in oorsprong als inzake behandeling, is omgeven.

De samensteller-auteur is bij de compositie bijgestaan door een tiental tandheelkundige specialisten, evenals hijzelf (in de hoedanigheid van leider) aan de tandheelkundige afdeling van het Michael Reese Hospital and Medical Center te Chicago verbonden.

De inhoud, oorspronkelijk opgezet ten behoeve van de behandeling in genoemd ziekenhuis, werd van voldoende algemene waarde geacht niet alleen voor andere ziekenhuizen, waaraan tandartsen verbonden zijn, maar ook voor de algemeen practicus.

Als resultaat van die samenwerking is in dit (naar de vorm) pocketboek, de tandheelkunde in al haar onderdelen vertegenwoordigd en de inhoud, overzichtelijk en stilistisch in gecompriëerde vorm, op specialistisch niveau in twaalf hoofdstukken behandeld. Zo worden achtereenvolgens besproken: de anesthesie, kroon- en brugwerk, de volledige en de immediaat prothese, de partiële vervanging, de diagnostiek, de endodontie, de onvolwaardige patiënt, de behandeling in het ziekenhuis, de conserverende tandheelkunde, de mondheelkunde en de periodontologie.

Deze opsomming doet in genen dele voldoende recht wedervaren aan de stofbewerking, de veelheid van gegevens en raadgevingen waardoor het werk tot een rijke bron van informatie is uitgegroeid, ondanks het bescheiden formaat. Het maakt uiteraard alleszins de indruk „bij” te zijn en biedt ook op terreinen waar de algemeen practicus zich niet pleegt te bewegen, waardevolle en verhelderende inlichting.

Als voorbeeld van de bondige, laconieke stilistische schrijfrant moge dit zinnetje, in verband met het onderzoek van de toestand van de pulpa, dienen: „Be sure that the reaction, if any, is that of the pulp and not of the patient”.

De weergave blijft nergens aan de oppervlakte maar dringt steeds door tot de essentie en de grondslagen van een op de afwijkingen gerichte thepareutische methodiek en techniek. Kennisneming kan alleen maar worden aanbevolen. P. H. BUISMAN